

Kada, kako i zašto reći djetetu da je posvojeno?

Većina djece želi znati zašto su baš ona posvojena i što posvojenje znači. Objasniti djetetu što je posvojenje i zašto je ono posvojeno može biti kompliciranije i teže nego što mnogi ljudi misle. Posvojenje ne možete objasniti jednom i smatrati da ste s tim završili, to je trajni zadatak jer će vaše dijete imati sve više pitanja kako raste i može bolje razumjeti taj kompleksni pojam. Ono što ste rekli trogodišnjaku jednostavnije je od onoga što ćete reći šestogodišnjaku ili petnaestogodišnjaku. Djeca razumiju apstraktne pojmove ovisno o razvojnoj razini i njihovo razumijevanje razvija se kako odrastaju.

Kada je najbolje započeti s objašnjenjima o posvojenju?

Nema savršenog vremena u kojem djetetu treba reći da je posvojeno. Neki roditelji počinju s objašnjenjima već u trećoj ili četvrtoj godini, drugi čekaju do pete ili šeste. I jedno i drugo je u redu, ali imajte na umu da rođaci ili susjedi mogu spomenuti posvojenje misleći da dijete već zna o tome. Ako to dijete sazna od nekog drugog, osjećat će se izdanim. Najbolje je da istinu o posvojenju sazna od vas. Ako vaše dijete zna da je posvojeno i već je dovoljno odraslo da bi postavljalo pitanja (obično oko polaska u školu), ali ne postavlja pitanja, nemojte misliti da pitanja nema. Zato je dobro unaprijed razmišljati o tome, i prije nego što pitanja započnu imajući pri tome na umu da ne možete biti spremni za svako pitanje koje dijete može postaviti.

Objašnjenje djeci predškolske dobi

U ovoj dobi objašnjenje mora biti jednostavno. Biološka majka nije bila sposobna ili nije bila spremna biti roditelj. Na sreću, vi ste bili spremni i sposobni brinuti o djetetu.

Mnoga mala djeca vole slušati priču o tome kako ste ga prvi put ugledali u bolnici ili domu. Vole slušati što se događalo kada ste došli kući, kako ste bili uzbuđeni i niste mogli spavati u prvo vrijeme. Možda ćete tu priču morati ponavljati više puta. Svakako recite djetetu da je rođeno (neka djeca čuju tolike priče o tome kako su stigli ili gdje su bili kada su ih roditelji prviput vidjeli, da mogu imati čudnu ideju da nisu rođeni kao ostala djeca). Recite im da svu djecu rađa majka i da ponekad ta majka ne može brinuti o djetetu. Kada se to dogodi, druga majka i/ili otac preuzimaju brigu o djetetu. To se zove posvojenje i vi ste osoba koja je posvojila.

Mala djeca obično nemaju puno pitanja i prihvaćaju ono što im kažete. Oni misle da je posvojenje nešto dobro jer vi mislite da je dobro. Malo dijete može biti tužno kada čuje da nije raslo u vašem trbuhu, a vi mu možete reći da ste i vi zbog toga tužni, ali ga jednako volite kao da je bilo u vašem trbuhu.

Objašnjenje djetetu školske dobi

U toj dobi sretna priča o posvojenju više nije dovoljna i dijete želi znati više o tome zašto se biološka majka nije osjećala sposobnom brinuti o njemu/njoj. Dijete teško može povjerovati da nemate puno informacija o biološkim roditeljima.

Djetetu školske dobi dobro je reći da nije svima omogućeno da posvoje dijete. Djeca mogu imati zbunjujuće predodžbe o posvojenju kao npr. privremenom skrbništvu ili da posvojena djeca dolaze samo iz drugih zemalja. Naglasite djetetu da je posvojenje trajna obiteljska obveza roditelja (trajni obiteljski odnos) i da ste ju vi odabrali svojevrijedno i s ljubavlju da vam je drago što ste to učinili.

Dijete te dobi teško može razumjeti zašto je netko dao dijete na posvojenje. I za mnoge odrasle to je teško razumljivo te nije čudno da se djeca muče s tim pojmom. Ako je vaše dijete tužno misleći o tome kako nije moglo ostati s biološkim roditeljima, to je normalni osjećaj, a ne odbacivanje vas i vaše ljubavi.

Iako vam se činilo da je dijete već prihvatilo da je posvojeno, dijete školske dobi može imati još pitanja. Djeca uče o genetici i nekada u školi mogu dobiti zadatak nacrtati obiteljsko stablo. Neka djeca uzimaju biološke roditelje kao korijenje dok su neki zbunjeni i ne znaju što napraviti.

Djetetu možete reći da su službene osobe odobrile posvojenje jer poneka djeca mogu zamišljati da su ukradena od bioloških roditelja. Dijete može zatražiti da vidi dokument o posvojenju i to je u redu.

Smjernice za razgovor

Svako je dijete drugačije, ali postoji nekoliko smjernica koje mogu pomoći u razgovoru o posvojenju.

1. Započnite razgovor od najranije dobi, odnosno od trenutka kada dijete dođe u obitelj.
2. Razgovore o posvojenju prilagodite dobi djeteta.
3. Budite iskreni.
4. Potičite razgovor često. Važno je stvoriti osjećaj otvorenosti i spremnosti za razgovor kadgod to dijete poželi ili zatreba.
5. Ako vaše dijete ne započinje razgovor i ništa ne pita, ne znači da je nezainteresirano. Pronađite način za poticanje razgovora.
6. Pomozite djeci da nauči izražavati svoje osjećaje.
7. Pružite djetetu podršku koju treba – podrška je iznimno važna kako za život u obitelji tako i za život prije dolaska u obitelj.

KLJUČNI POJMOVI KOJE TREBA PRENIJETI DJETETU

1. Biološki roditelji odabrali su posvojenje (ili ga je netko odabrao umjesto njih) jer nisu mogli osigurati potrebnu roditeljsku brigu. Posvojitelji su preuzeli taj važni zadatak.
2. Biološki roditelji su obično normalni ljudi, nisu ni sveci ni grešnici.
3. Posvojenje nije djetetova "pogreška". Odluke o posvojenju su uvijek odluke odraslih. Posvojitelji posvajaju iz različitih razloga, ali zajednički nazivnik je da žele biti roditelji nekom djetetu.
4. Djeci treba objasniti posvojenje sukladno dobi.
5. Objasnite posvojenja nije jednokratni zadatak. Djeca imaju više pitanja s odrastanjem. Djeca mogu biti jako radoznala oko posvojenja i to ih katkada rastužuje. To su uglavnom uvijek normalni osjećaji.

